

## Grondbewerkingsgereedschap

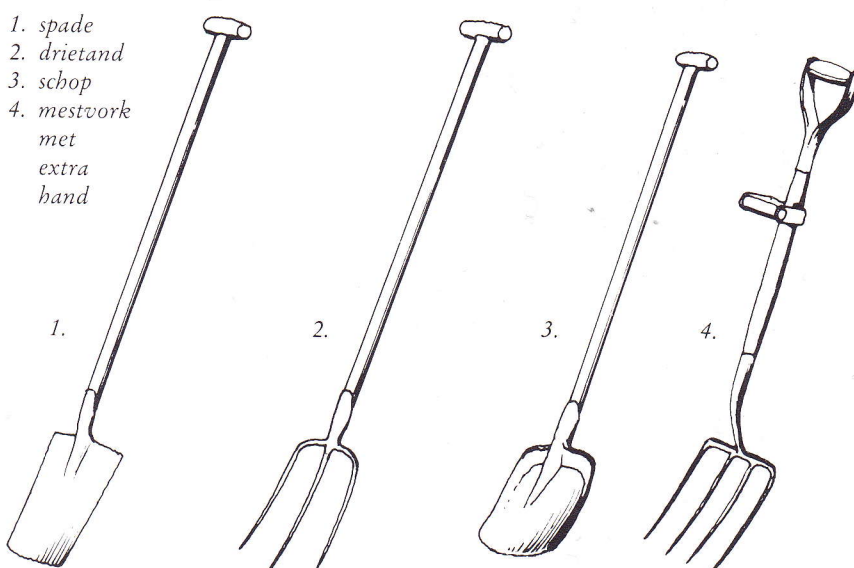
Hieronder vallen alle gereedschappen die nodig zijn om de grond los van structuur te maken, vaste planten en heesters in de grond te zetten en de grond onkruidvrij te houden. Gereedschap voor het losmaken van de structuur van de grond en voor het wieden, dat naar ons togetrokken wordt, zal altijd gemakkelijker in het gebruik zijn, dan gereedschap dat van ons afgeduwd moet worden. Het eerste vergt minder inspanning. Hier bespreken wij vooral het gereedschap waar de amateurtuinier gemak van kan hebben, waarbij wij ervan uitgaan dat de aanleg van de tuin al uitgevoerd is en het zware onderhoudswerk éénmaal per jaar door een ander wordt gedaan.

Bij tuinieren met een functiebeperking zijn vooral die gereedschappen van belang, die u helpen het normale, kleine onderhoud zelf te doen.

### De spade

De spade wordt gebruikt voor het spitten. Een amateurtuinier hoeft minder vaak te spitten dan u misschien denkt. Slechts in een grote groentetuin of bij de aanleg van een tuin wordt de spade echt intensief gebruikt. Voor het loshouden van de grond is geen spade nodig. Voor sommigen zal het spitten te zwaar zijn. Wilt u toch zelf spitten schaf dan een spade aan met een klein blad; deze werkt lichter. Op zware kleigronden kunt u beter een spitvork gebruiken.

Als hulpmiddel kunt u op de steel een extra handvat zetten. Een andere oplossing is direkt boven het spadeblad door middel van twee ronde ogen een extra spadesteel te monteren. U zult overigens niet de enige amateurtuinier zijn die het spitten aan een ander overlaat.



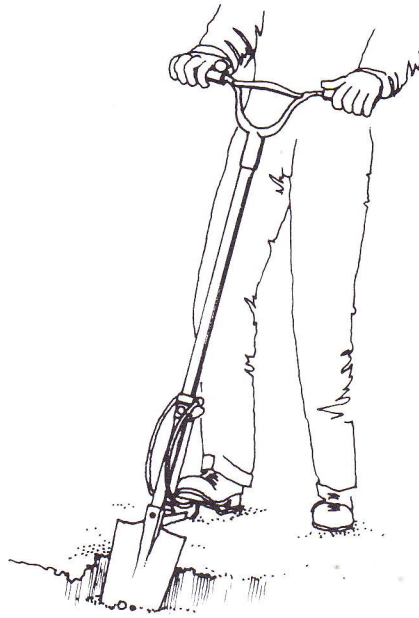
### De schop

Deze wordt voornamelijk gebruikt voor het opscheppen van materialen zoals zand en afval en voor het spitten van lichte gronden. U kunt daarbij gemak hebben van een extra handvat aan spade, spitvork of schop. Houding en greep zijn beter in evenwicht bij het bewerken van de grond.

### De terrex schop of spitvork; automatisch ompspitten.

Hefboom en veren vervangen hierbij een groot deel van de benodigde krachtsinspanning. Deze schop is speciaal door de fabrikant ontworpen voor bejaarden en tuiniers met een handicap die beslist hun groentetuin zelf willen ompspitten en moeite hebben bij het bukken, het optillen van de schop en het omgooien van de aarde. De schop is zwaar, 4,5 kg. Het kost enorm veel inspanning om er goed mee te leren werken.

Te verkrijgen bij: Wolf Nederland te Ede.



### De hark

De hark heeft verschillende functies, zoals het verzamelen van afval in de groentetuin of tussen de heesters, het afharken van gemaaid gras van de gazons, het verkrumelen en egaliseren van de grond op het zaaibed en later het onderwerken van het zaad op dat zaaibed. Een hark moet licht en sterk zijn. Voor de meeste particulieren is een starre kromtandhark en één met verende ronde tanden (springbok) de beste combinatie. Over het algemeen zal het verzamelen van afval alleen goed kunnen gebeuren door een springbok en het fijn maken van een zaaibed door een starre kromtandhark.

### Sandvik bladhark

Een hark met 21 kunststof tanden en een lichtgewicht aluminium steel van 150 cm lengte. Het hele gewicht is slechts 400 gram.

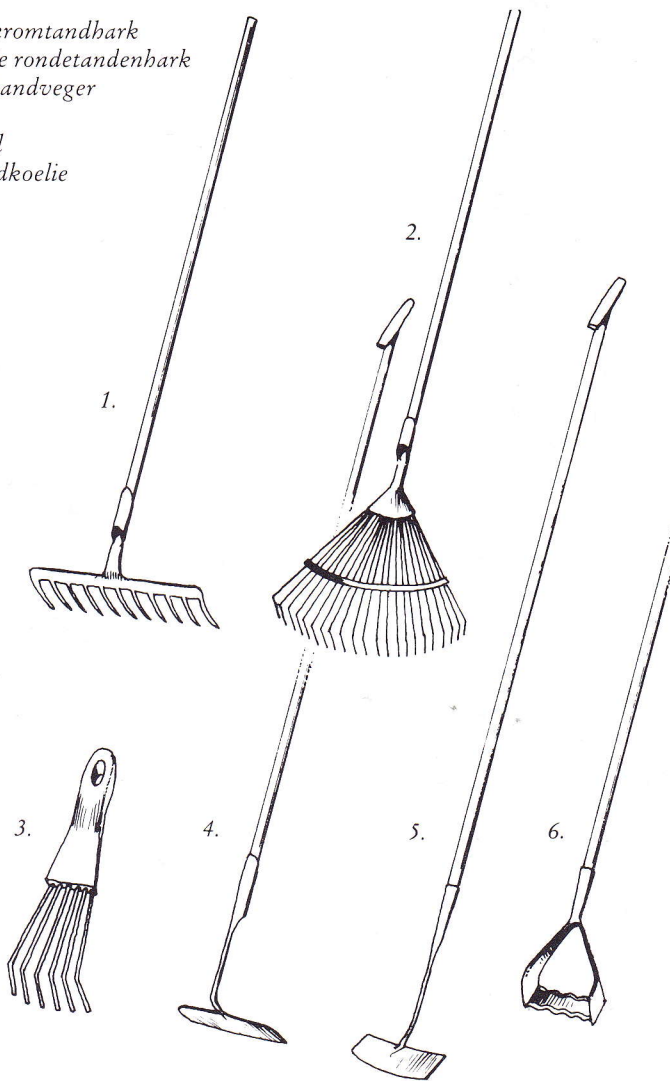
Te verkrijgen bij: Hanewacker en Zn. B.V. te Sneek.

### De draadhandveger (hand- of steelgereedschap)

De draadveger is erg gemakkelijk om overal bij te komen. De vlakke, brede veerstalen tanden verzamelen verwelkte plantendelen, bladeren en resten afgemaaid gras. Erg licht in gebruik.

Te verkrijgen bij: Wolf Nederland te Ede.

1. de starre kromtandhark
2. de verende rondetandenhark
3. de draadhandveger
4. de hak
5. de schoffel
6. de onkruidkoelie



### **De schoffel/hak**

De taak van de schoffel is de bovenste laag van de grond zodanig los te maken dat er voldoende lucht in de grond kan komen en dat tegelijkertijd de rechtstreekse verdamping uit de grond wordt gestagneerd; in tweede instantie dient de schoffel voor de onkruidbestrijding. Een schoffel wordt vooral gebruikt op de lichtere gronden, de hak vooral op de zware kleigronden.

### **De onkruidkoelie**

Een handige schoffel die zowel getrokken als voortgeduwd kan worden, vanuit staande of zittende positie. Dit is mogelijk door de aan beide kanten aanwezige scherpe, stalen snijvlakken. Daar bovendien de zijkanten dicht zijn, zult u niet zo snel de omliggende planten bij het schoffelen raken. De onkruidkoelie is er in een werkbreedte van 10 en 15 cm.

Te verkrijgen bij: Wolf Nederland te Ede.

### **De cultivator**

De taak van de cultivator is evenals die van de schoffel, de grond van boven los te maken. De cultivator dringt echter dieper in de grond en is vooral bij zware vette kleigronden erg handig. Er zijn nogal wat modellen, die allen een verschillend resultaat hebben. Belangrijk is de manier waarop de tanden zijn gezet. Hoe sterker de tanden gebogen zijn hoe dieper de werking en hoe sterker de verkrumming is. Platte tanden geven een sterke verkrumming van de bovengrond. Dit gereedschap is een ideaal hulpmiddel voor het losmaken van de grond vanuit de rolstoel of voor tuiniers die moeilijk ter been zijn. De cultivator wordt naar u toegeroepen. Er zijn cultivators met verwisselbare losse tanden. Deze kunnen daardoor met 1, 2, 3 of met 5 tanden worden gebruikt. Door middel van een vleugelmoer zijn de tanden gemakkelijk te verstellen in de breedtewerking (3 tot 26 cm). Tussen nauwe plantingen (bijv. borders) wordt één tand gebruikt. Door met twee tanden te werken kunnen twee rijtjes in de groentetuin tegelijk worden bewerkt.

### **Tuinwezel**

De tuinwezel maakt de structuur van de grond los en werpt het onkruid eruit. Hij werkt  $\pm$  4 cm diep. Hij is te verkrijgen met 1, 2 of 3 scharen. Des te meer scharen des te zwaarder is het gebruik. Er kan duwend en trekkend mee gewerkt worden, vanuit zittende en staande positie. De tuinwezel is zelfschonend, dat wil zeggen hij loopt in het gebruik niet vol met aarde, wat bijvoorbeeld een grondverkrumelaar zonder zelfschoningsring wel doet, vooral bij vette grond.

Te verkrijgen bij: Burgman/Heybroek B.V. te Utrecht of bij P. J. Schaap B.V. te Grootebroek.

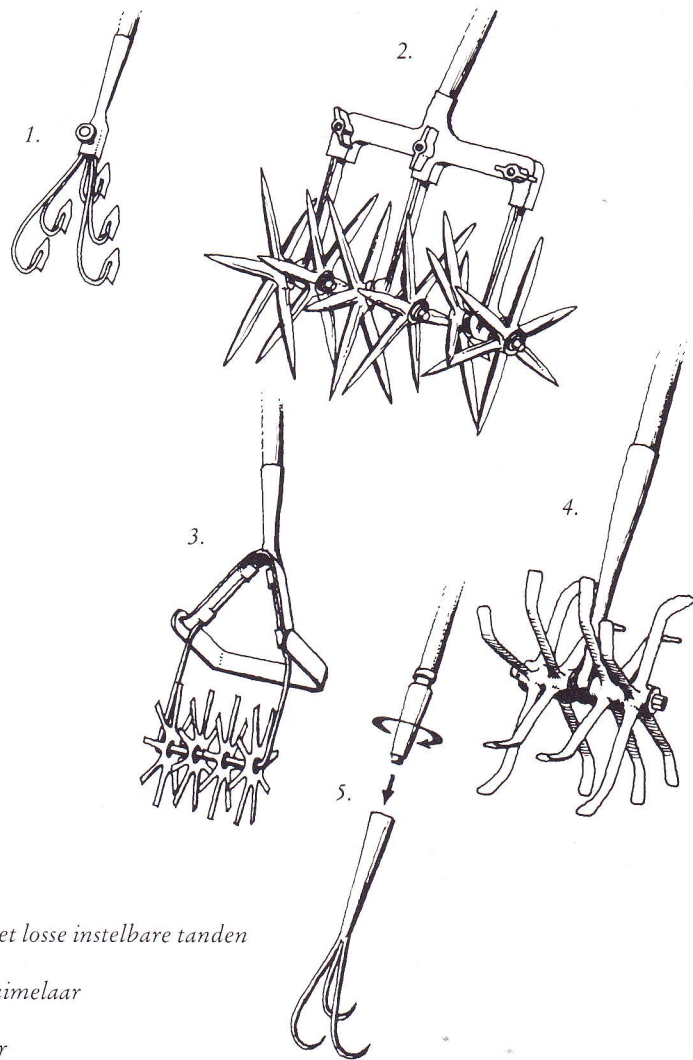
### **De grondverkrumelaar**

De grondverkrumelaar, gecombineerd met een geslepen mes voor het wieden; twee gereedschappen in één.

Deze breekt en verkrumelt de grond, werkt mest, turf en zaad onder de grond en kan wieden. Er kan duwend en trekkend mee gewerkt worden, vanuit zittende of staande positie.

Te verkrijgen bij: Wolf Nederland te Ede.





1. cultivator met losse instelbare tanden
2. tuinwezel
3. grondverkrumelaar
4. spintiller
5. handkrabber

### De spintiller

De spintiller breekt en verkrumelt de grond, werkt mest en turf en zaad in de grond en kan wieden. Er kan duwend en trekkend mee gewerkt worden, vanuit zittende of staande positie.

De spintiller is verkrijgbaar met 4 en 2 spindels. Met 4 spindels ontstaat een werkbreedte van 23 cm, met 2 spindels van 13 cm. In tegenstelling tot de tuinwezel kan de spintiller verstappen bij het bewerken van te natte en vochtige grond.

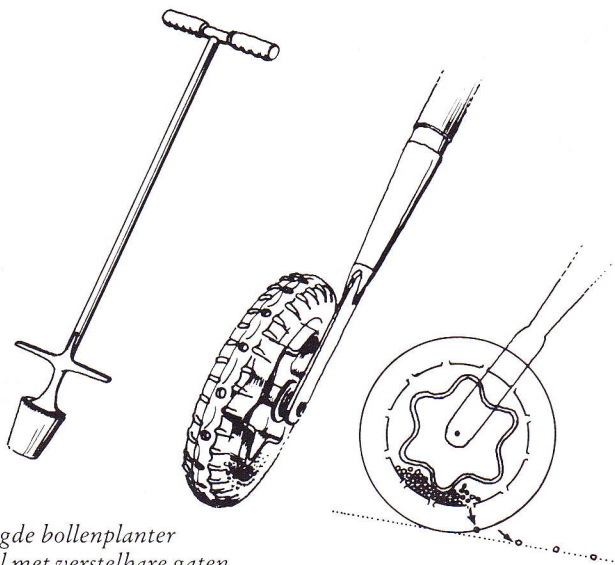
De spintiller is er als handgereedschap en met lange steel.

Te verkrijgen bij: A. Hanewacker en Zn. B.V. te Sneek.

### De handkrabber

Vooraf bij verhoogde bloembedden is dit een handig stukje gereedschap. Het model heeft drie kromme spitse tanden, die onkruid kunnen wieden en gemakkelijk de grond los kunnen houden.

Bij Wolf Nederland en Gardena kan de handkrabber aan een langere steel worden bevestigd van lichtgewicht aluminium, zodat ook de tuinier die in de rolstoel zit of de tuinier die moeilijk kan bukken, gemakkelijk zijn borders op grondniveau kan bereiken. De handkrabber is een klein instrument en werkt daardoor erg licht.



*verlengde bollenplanter  
zaairol met verstelbare gaten*

### De handwieder

De handwieder is een veelzijdig stuk handgereedschap voor het wieden, het losmaken van de grond of het planten. Door de handwieder te voorzien van een aluminium steel van 30 of 100 cm, kan de reikwijdte vergroot worden.

Te verkrijgen bij: Wolf Nederland te Ede.

### Het verplantschopje

Voor het planten van een enkel plantje in de border en voor het planten en spitten in de bloembakken is het verplantschopje een onmisbaar en gemakkelijk te gebruiken instrument. De goede hebben een kort, rond model en zijn vrij breed. De zeer smalle zijn geen verplantschopjes, maar meer onkruidstekers.

### Bollenplanter

De bollenplanter op steel is gemakkelijk in de grond te steken dank zij de geslepen onderkant. Deze maakt op grasvelden keurige gaatjes waar zo de bol in gedaan kan worden.

Handig voor iemand die niet kan bukken, maar wel voldoende kracht in armen en benen heeft om de bollenplanter in de grond te duwen en een gat te maken. De bollenplanter is 90 cm lang en heeft een dubbele handgreep.

### **Zaairol met verstelbare gaten**

Deze is bestemd voor gelijkmatig zaaien in rijen. De zaairol heeft verstelbare strooigaten en vergemakkelijkt het later uitdunnen van de zaailingen. De zaairol kan gebruikt worden vanuit de rolstoel, is geschikt voor tuiniers die niet kunnen bukken en vooral gemakkelijk voor gebruik in de groentetuin.

Te verkrijgen bij: Wolf Nederland te Ede.

Een veel eenvoudiger oplossing is, de zaden door een holle stevige plastic pijp (bijvoorbeeld elektriciteitsbuis) van zo'n 200 cm lengte en een diameter van  $\pm 3$  cm op hun plaats te brengen.

Eerst wordt de zaaigoot gemaakt, daarna wordt de plastic pijp met de onderkant zover mogelijk weg, in de zaaigoot geplaatst en vervolgens wordt het zaadje door de pijp op zijn plaats gebracht.

De zaaipijp wordt 10 of 20 cm dichterbij getrokken; het zaadje wordt erdoor heen gelaten en op zijn plaats gebracht. Zo wordt de zaaigoot verder met zaden opgevuld.

## **Gazonbewerkingsgereedschap**

Het goed onderhouden van een grasmat vraagt bijzonder veel aandacht en inspanning van de tuinier. Regelmatig maaien, sproeien in de zomer, kanten afsteken en bemesten is noodzakelijk. Bedenk dus van te voren heel goed of u daar wel zin in hebt; wellicht is het beter er een soort patio-tuin van te maken met bloembakken en tegels.

Het wordt natuurlijk al een stuk gemakkelijker als u gebruik maakt van een accu- of elektrische grasmaaier. Daarvan zijn er diverse soorten in de handel. Als u er met een rolstoel op wilt manoeuvreren moet het grasveld wel compact en stevig zijn.

Het kiezen van de juiste grasmaaier is moeilijk. Van de vele soorten die op de markt zijn, kunnen sommigen ideaal zijn voor de ene tuinier terwijl hetzelfde type voor iemand met andere problemen niets dan moeilijkheden oplevert. Wanneer een maaier wordt gekozen, ga dan na of deze aangedreven is of niet. Bij een aangedreven machine drijft de motor niet alleen de messen aan, maar ook de wielen.

Wellicht hebt u de indruk dat een aangedreven type gemakkelijker te bedienen is, maar dat is niet altijd zo.

Als u liever langzaam loopt, zou u door een aangedreven machine tot een ongewenste snelheid gedwongen kunnen worden.

Bij sommige aangedreven accumaaiers kan de maaimachinemonteur de snelheid iets terugbrengen. De onderstaande tabel geeft een aantal typen maaiers weer en hun geschiktheid voor tuiniers met een speciale handicap. Er is geen vergelijking tussen de geschiktheid en veiligheid van de machines zelf opgenomen.

De tabel is gebaseerd op proeven die uitgevoerd zijn in het Nuffield Orthopaedic Centre te Oxford.